

Huvudman

Skol- och fritidsförvaltningen Helsingborg
Thomas.wilton@helsingborg.se

Beslut

Datum 2024-12-17
Dnr SI 2024:8950
Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan
Elinebergsskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende timplan, rektorns beslut om skolans val samt fördelning av undervisningstid inom skolans val. Elinebergsskolan i Helsingborgs kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 20 november 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektor och biträdande rektor genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. elevscheman. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektor samt komplettering av huvudmannen framgår att huvudmannen har beslutat om lokal timplan efter förslag från rektor, samt att rektor har beslutat om hur utrymmet för skolans val ska användas. De profiler som erbjuds inom skolans val är *Fotboll* och *Handboll*, *Fame musik* och *Fame dans och teater*, *Teori och rörelse*, samt *Mentorstid*.

Av ingiven lokal timplan för läsåret 2024/2025 framgår att huvudmannen har beslutat om totalt 2 691 timmar undervisningstid för högstadiet. Av de timmarna avser 326 timmar undervisning inom ramen för skolans val. Av dessa 326 timmar, avser 201 timmar profilämnena och 125 timmar avser mentorstid.

Skolinspektionen har utöver lokal timplan också tagit del av scheman för tre klasser årskurs 7 – 9 läsåret 2024/25. Respektive schema överensstämmer till stor del med ingiven lokal timplan. Av scheman och lokal timplan framgår det att inom ramen för skolans val har undervisningstiden reducerats i ämnena bild, hemkunskap, idrott och hälsa, musik, slöjd, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen samt teknik. Inget av ämnena har reducerats med mer än 20 procent.

Av huvudmannens redovisning framgår det att de ämnen som eleverna kan fördjupa sig inom ramen för skolans val är: idrott för profilerna *Fotboll* och *Handboll*, musik, idrott och svenska för profilerna *Fame musik* och *Fame dans och teater*, samt alla ämnen, inklusive idrott för profilen *Teori och rörelse*.

Avseende det skolans val som är benämnt *Mentorstid* framgår av inkomna scheman att varje årskurs har mentorstid två tillfällen i veckan. Rektorerna och huvudmannen har uppgett att eleverna vid ett tillfälle planerar alla skolämnena för kommande vecka samt utvärderar föregående veckas arbetet i alla skolämnena. Eleverna har vidare värdegrundsarbetet enligt kapitel 2 i läroplanen, Lgr 22. Eleverna arbetar med elevinflytande, klassråd och demokrati. När det gäller värdegrund, demokrati och klassråd så är det flera ämnen som berörs bland annat svenska och samhällsorienterade ämnen. Det kan vara arbete som eleverna gör under mentorstiden, i alla ämnen, lite likt profilen Teori och Rörelse, men att de bara har mentorn som lärare. Det är mentorerna som har hand om mentorstiden och mentorstiden utgör undervisning. Mentorerna kan under dessa pass handleda enskilda elever eller så görs grupplanering för hela mentorsgruppen. Eleverna kan under mentorstiden arbeta i alla sina ämnen och det som eleverna arbetar med under mentorstiden kan spilla över på de ämnen där behovet är som störst för eleverna och då vet mentorn vilken stöttning och vilken hjälp eleven behöver.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende skolans val. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet har fattats av Linda Lundberg.

Utredaren Eva Hansson har varit föredragande i ärendet.